

AKREDITACIONO TIJELO Crne Gore	AKREDITACIONO TIJELO CRNE GORE ACCREDITATION BODY OF MONTENEGRO	Oznaka/Datum: PA.02-1 /18.12.2023.

**PRAVILA ZA
KORIŠĆENJE
LOGOTIPA,
ZNAKA AKREDITACIJE
I POZIVANJE NA
AKREDITACIJU**

	Ime i prezime	Funkcija	Datum	Potpis
Preispitao	Tanja Radović	Rukovodilac Službe za akreditaciju/PRK	18.12.2023.	
Odobrio	Aleksandar Vujović	Predsjednik UO ATCG	18.12.2023.	

 AKREDITACIONO TIJELO Crne Gore	Akreditaciono tijelo Crne Gore	Oznaka/Datum PA.02-1 /18.12.2023.
	Pravila za korišćenje logotipa, znaka akreditacije i pozivanje na akreditaciju	Strana/Ukupano strana 2 1 1

1. PREDMET I PODRUČJE PRIMJENE

Predmet ovog dokumenta je definisanje uslova i načina korišćenja logotipa Akreditacionog tijela Crne Gore (ATCG) i znakova evropskih i međunarodnih organizacija za akreditaciju (EA, ILAC, IAF) čiji je ATCG član, kao i uslovi i način korišćenja znaka akreditacije i pozivanje na akreditaciju od strane tijela za ocjenjivanje usaglašenosti (TOU) akreditovanih od strane ATCG, kao i od strane njihovih klijenata.

2. SKRAĆENICE I DEFINICIJE

2.1 SKRAĆENICE

ATCG - Akreditaciono tijelo Crne Gore

TOU - Tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti

EA - Evropska kooperacija za akreditaciju (European cooperation for accreditation)

ILAC - Međunarodna organizacija za akreditaciju laboratorija (International Laboratory Accreditation Cooperation)

IAF – Međunarodni forum za akreditaciju (International Accreditation Forum)

EA MLA / ILAC MRA/ IAF MLA –EA/ILAC/IAF Multilateralni sporazumi

2.2 DEFINICIJE

logotip (logo) akreditacionog tijela - logotip koji koristi akreditaciono tijelo za svoju identifikaciju

znak akreditacije - znak koji akreditaciono tijelo izdaje tijelima za ocjenjivanje usaglašenosti da označe svoj status akreditacije

pozivanje na akreditaciju – jedan primjer tvrdnje o statusu akreditacije i sastoji se od teksta ili izjave koju koristi akreditovano tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti (CAB) kako bi se pozvalo na svoju akreditaciju, navodeći akreditacioni broj/kod i nacionalno akreditaciono tijelo (NAB) 2 (izmjena od 28.10.2024.)

EA MLA - Multilateralni sporazum o priznavanju akreditacije potpisan između nacionalnog akreditacionog tijela i Evropske kooperacije za akreditaciju (EA)

ILAC MRA - Sporazum o uzajamnom priznavanju akreditacije potpisan između nacionalnog akreditacionog tijela i Međunarodne organizacije za akreditaciju laboratorija (ILAC)

IAF MLA – Multilateralni sporazum o priznavanju akreditacije potpisan između nacionalnog akreditacionog tijela i Međunarodnog foruma za akreditaciju (IAF)

3. VEZE SA DRUGIM DOKUMENTIMA

MEST EN ISO/IEC 17011:2018 - Zahtjevi za akreditaciona tijela koja akredituju tijela za ocjenjivanje usaglašenosti

EA-1/19 A: 2022 - Rules for use of the EA logo

EA 3/01 M: 2024 – EA conditions for the use of Accreditation Symbols, Logos and other claims of accreditation and reference to the EA MLA Signatory status 1 (izmjena od 28.10.2024.)

 AKREDITACIONO TIJELO Crne Gore	Akreditaciono tijelo Crne Gore	Oznaka/Datum PA.02-1 /18.12.2023.
	Pravila za korišćenje logotipa, znaka akreditacije i pozivanje na akreditaciju	Strana/Ukupano strana 3 11

EA-3/01 M: 2025 - EA conditions for the use of Accreditation Symbols, Logos and other claims of accreditation and reference to the EA MLA Signatory status

4 (izmjena od 09.06.2025.)

ILAC-R4:10/2016 - Use of the ILAC Logo and Tagline

ILAC-R7:05/2015 - Rules for the Use of the ILAC MRA Mark

ILAC-P8:11/2023 - ILAC Mutual Recognition Arrangement (Arrangement): Supplementary Requirements for the Use of Accreditation Symbols and for Claims of Accreditation Status by Accredited Conformity Assessment Bodies

IAF PL 8:2023 Rules for the Use of the IAF Logo

IAF ML 2: 2023 - General Principles on the Use of the IAF MLA Mark

PA.01 Pravila akreditacije

4. OPIS RADA I ODGOVORNOSTI

4.1 UPOTREBA LOGOTIPA

4.1.1 Logotip ATCG

ATCG svoju vizuelnu prepoznatljivost ostvaruje upotrebom logotipa.

Izgled logotipa ATCG (slika 1) utvrđen je Odlukom Upravnog Odbora ATCG br. 01-27 od 24.10.2007. godine, dok je njegov detaljan opis (geometrija, boje, načini publikovanja i reprodukovanja) naveden u Knjizi grafičkih standarda ATCG.

ATCG logotip je zaštićen i registrovan kao individualni žig u Zavodu za intelektualnu svojinu Crne Gore.

Slika 1: Logotip (logo) ATCG – Verzija na crnogorskom i engleskom jeziku

ATCG koristi logotip na dokumentima koji nastaju unutar ATCG i odobravaju se prema zvanično propisanim pravilima i procedurama. Logotip se mora koristiti u veličini koja je čitljiva na svim tipovima dokumenata. Izmjena veličine je dozvoljena kada se svi elementi proporcionalno mijenjaju.

ATCG logotip koristi isključivo stalno zaposleno osoblje ATCG na dokumentima i publikacijama koje izdaje ATCG (npr. Sertifikat o akreditaciji), u komunikaciji sa korisnicima usluga i drugim zainteresovanim stranama (memorandumi, e-mailovi), na vizitkartama i promotivnim materijalima.

	Akreditaciono tijelo Crne Gore	Oznaka/Datum PA.02-1 /18.12.2023.
	Pravila za korišćenje logotipa, znaka akreditacije i pozivanje na akreditaciju	Strana/Ukupano strana 4 1 1

4.2 UPOTREBA ZNAKA AKREDITACIJE

4.2.1 Opšte

Vizuelnu prepoznatljivost statusa akreditacije TOU ostvaruje upotrebom znaka akreditacije.

Znak akreditacije je registrovan znak, vlasništvo ATCG, za čije korišćenje ATCG daje pravo akreditovanim TOU u cilju označavanja njihovog statusa akreditacije.

Pravo i obavezu korišćenja znaka akreditacije TOU stiče dobijanjem sertifikata o akreditaciji. TOU koriste znak akreditacije ATCG na svojim sertifikatima za obim za koji su akreditovani, u skladu sa ovim pravilima i na način koji klijenta neće dovesti u zabludu niti će na bilo koji način ugroziti reputaciju ATCG i povjerenje u uspostavljeni sistem akreditacije.

Napomena: Kada se radi o tijelima za validaciju i verifikaciju, gore navedeno se odnosi na izjave koje ova tijela izdaju.

5 (izmjena od 09.06.2025.)

U slučaju suspenzije ili ukidanja/povlačenja akreditacije, TOU po automatizmu gubi pravo korišćenja znaka akreditacije, pa samim tim i pravo njegovog isticanja na dokumentima, promotivnim i drugim materijalima, u okviru medijskih prezentacija i sl.

Ukoliko dođe do nepoštovanja pravila za korišćenje znaka akreditacije, njegove zloupotrebe i/ili neovlašćene upotrebe, ATCG će preduzeti relevantne mjere koje mogu obuhvatiti pokretanje vanrednog nadzora kod akreditovanog TOU, suspenziju akreditacije, ukidanje/povlačenje akreditacije, a po potrebi i odgovarajuću zakonsku mjeru.

4.2.2 Izgled i značenje znaka akreditacije

Oblik i forma (struktura) znaka akreditacije su stalni. Znak akreditacije se sastoji od: logotipa ATCG i u zavisnosti od tipa akreditovanog TOU (laboratorija za ispitivanje, laboratorija za etaloniranje, medicinska laboratorija, kontrolno tijelo, sertifikaciono tijelo za sertifikaciju proizvoda, procesa i usluga, sertifikaciono tijelo za sertifikaciju sistema menadžmenta i sl.), oznake referentnog standarda po kojem je TOU akreditovano i jedinstvenog akreditacionog broja. Time se postiže da je znak akreditacije ATCG za svako pojedinačno akreditovano TOU jedinstven.

Opšti izgled znaka akreditacije ATCG je dat na slici 1.

Slika 2: Znak akreditacije ATCG

	Akreditaciono tijelo Crne Gore	Oznaka/Datum PA.02-1 /18.12.2023.
	Pravila za korišćenje logotipa, znaka akreditacije i pozivanje na akreditaciju	Strana/Ukupano strana 5 11

U gornjem lijevom dijelu znaka akreditacije ATCG nalazi se logotip ATCG.

U donjem dijelu znaka akreditacije ATCG navodi se jedinstveni akreditacioni broj dodijeljenog sertifikata o akreditaciji u formi **Xy-X1X2-X3X4**, pri čemu:

- a) **Xy** ima jednu od sledećih vrijednosti:
  - Li - za laboratorije za ispitivanje,
  - Lk - za laboratorije za kalibraciju (etaloniranje),
  - Lm – za medicinske laboratorije,
  - KA – za kontrolna tijela tipa A,
  - KB – za kontrolna tijela tipa B,
  - KC – za kontrolna tijela tipa C,
  - SP – za sertifikaciona tijela za proizvode,
  - SM – za sertifikaciona tijela za sisteme menadžmenta,
  - SO – za sertifikaciona tijela za sertifikaciju osoblja,
  - itd. u zavisnosti od tipa TOU, po analogiji sa gore navedenim.
- b) **X1X2** ima vrijednost zadnje dvije cifre godine od koje važi akreditacija (npr. za 2015. godinu X1X2 ima vrijednost 15)
- c) **X3X4** ima vrijednost rednog broja dodijeljene akreditacije u okviru pojedine šeme akreditacije, počevši od broja 01 (npr. za treću po redu akreditovanu ispitnu laboratoriju X3X4 ima vrijednost 03)

U desnom dijelu znaka akreditacije ATCG, vertikalno i pod nagibom, navodi se referentna oznaka standarda po kojem je TOU akreditovan (npr. MEST EN ISO/IEC 17025, MEST EN ISO/IEC 17020, MEST EN ISO/IEC 17065 i sl.).

U slučaju da je TOU akreditovano za više šema akreditacije, tada ono koristi znak akreditacije za svaki pojedinačni referentni standard.

Na sljedećem primjeru objašnjeno je značenje (tumačenje) znaka akreditacije ATCG.

Primjer: Znak akreditacije prikazan na Slici 3

Slika 3: Primjer znaka akreditacije ATCG

Li-19-25 ima sledeće značenje, odnosno tumači se na sljedeći način:

 AKREDITACIONO TIJELO Crne Gore	Akreditaciono tijelo Crne Gore	Oznaka/Datum PA.02-1 /18.12.2023.
	Pravila za korišćenje logotipa, znaka akreditacije i pozivanje na akreditaciju	Strana/Ukupano strana 6 11

TOU je akreditovano od strane ATCG (značenje logotipa ATCG) kao laboratorija za ispitivanje (značenje oznake Li) prema referentnom standardu MEST EN ISO/IEC 17025. Akreditacija je dodijeljena 2019 godine (značenje oznake 19) kao 25-ta laboratorija evidentirana u registru laboratorija za ispitivanje, sa akreditacionim brojem Li 19.25 dodijeljenog sertifikata o akreditaciji.

4.2.3 Korišćenje znaka akreditacije

4.2.3.1 Opšta načela (važi za sva akreditovana TOU)

Znak akreditacije:

- smije koristiti samo akreditovano TOU;
- smije se koristiti samo za vrijeme trajanja akreditacije dodijeljene od strane ATCG;
- smije se koristiti samo za dodijeljeni obim akreditacije, kao i za lokacije koji su pod dodijeljenim obimom akreditacije;
- smije koristiti tek nakon odobrenja namjeravanog korišćenja od strane ATCG;
- ne smije se koristiti na način koji bi navodio na to da ATCG obavlja poslove ocjenjivanja usaglašenosti.

ATCG nakon dodjeljivanja akreditacije, u skladu sa tačkom 4.2.2 ovih pravila, priprema znak akreditacije i dostavlja ga akreditovanom TOU u elektronskoj formi i u odgovarajućem formatu radi daljeg korišćenja i reprodukcije u skladu sa ovim pravilima. Bilo kakva izmjena u obliku, formi i sadržaju znaka akreditacije od strane akreditovanog TOU nije dozvoljena.

Kada je god to moguće, akreditovano TOU reprodukuje znak akreditacije (u koloru ili u crno bijelom spektru boja) u originalnom izgledu na način kako ga je dobilo od strane ATCG. Ukoliko postoji potreba za njegovom reprodukcijom u manjoj ili većoj veličini, onda se mora očuvati njegov originalni oblik (proporcionalno smanjenje visine i širine), čitljivost i jasnoća.

Znak akreditacije se može koristiti samo uz logotip akreditovanog TOU i/ili njegov naziv. Znak akreditacije ne smije biti manji od logotipa akreditovanog TOU.

Ukoliko je akreditovano TOU organizaciona jedinica u okviru matične organizacije, prilikom korišćenja znaka akreditacije mora biti jasno naznačeno da se znak akreditacije odnosi na tu organizacionu jedinicu (npr. u nazivu se pored naziva matične organizacije obavezno navodi i naziv akreditovanog TOU).

Akreditovano TOU mora koristiti dodijeljeni znak akreditacije na ispravama o usaglašenosti (Izveštaj o ispitivanju, Uvjerenje o etaloniranju, Izveštaj/Sertifikat o kontrolisanju, Sertifikat i sl.) koje izdaje TOU za aktivnosti iz dodijeljenog obima akreditacije.

Akreditovano TOU može da koristi dodijeljeni znak akreditacije u cilju svoje promocije kao akreditovanog TOU putem medija i društvenih mreža, pod uslovom da se poštuju opšta načela korišćenja znaka akreditacije, da se korisnici ne dovode u zabludu, kao i da se štiti i promoviše ugled ATCG i sistema akreditacije.

 AKREDITACIONO TIJELO Crne Gore	Akreditaciono tijelo Crne Gore	Oznaka/Datum PA.02-1 /18.12.2023.
	Pravila za korišćenje logotipa, znaka akreditacije i pozivanje na akreditaciju	Strana/Ukupano strana 7 11

Akreditovano TOU može da koristi dodijeljeni znak akreditacije na promotivnim i reklamnim materijalima, na memorandumima i ostalim poslovnim obrascima, pod uslovom da se poštuju opšta načela korišćenja znaka akreditacije i da se materijal odnosi, makar djelimično, na predmetni sadržaj obuhvaćen dodijeljenim Sertifikatom o akreditaciji.

Vizit karte zaposlenih u akreditovanim TOU ne smiju da sadrže znak akreditacije.

Specifična upotreba znaka akreditacije na naljepnicama/markicama za kalibraciju i kontrolisanje, dokumentima i naljepnicama/markicama referentnih materijala, dokumentima za ispitivanje osposobljenosti, kao i dokumentima i naljepnicama/markicama za biobanke propisana je u dokumentu ILAC P8.

3 (izmjena od 28.10.2024.)

4.2.3.2 Korišćenje znaka akreditacije od strane laboratorija

Akreditovana laboratorija mora koristiti znak akreditacije na Izvještaju o ispitivanju/Uvjerenju o kalibraciji onda kada izdaje rezultate ispitivanja/kalibracije dobijene metodama iz dodijeljenog obima akreditacije.

Akreditovana laboratorija ne smije koristiti znak akreditacije na Izvještaju o ispitivanju/Uvjerenju o kalibraciji onda kada izdaje samo rezultate ispitivanja/kalibracije dobijene metodama van dodijeljenog obima akreditacije.

Ukoliko laboratorija nije akreditovana za sva predmetna ispitivanja/etaloniranja, na Izvještaju o ispitivanju / Uvjerenju o kalibraciji koji je pod znakom akreditacije moraju se jasno naznačiti rezultati dobijeni metodama van dodijeljenog obima akreditacije.

Takođe, u slučaju kada laboratorija podugovori dio poslova iz dodijeljenog obima akreditacije sa nekom drugom laboratorijom, na Izvještaju o ispitivanju/Uvjerenju o kalibraciji koji je pod znakom akreditacije moraju se jasno naznačiti rezultati ispitivanja/kalibracije dobijeni podugovaranjem.

Ukoliko laboratorija ima potrebu da u Izvještaju o ispitivanju/Uvjerenju o kalibraciji koji je pod znakom akreditacije uključi mišljenja i tumačenja, a da pri tome nije akreditovana za davanje mišljenja i tumačenja, tada takve izjave moraju biti jasno i nedvosmisleno označene (npr: mišljenje/tumačenje iskazano u ovom Izvještaju je van obima akreditacije).

Akreditovane laboratorije za kalibraciju mogu da označe kalibrisanu opremu – mjerila sa naljepnicama koje na sebi imaju istaknut znak akreditacije. Pored znaka akreditacije koji u sebi sadrži akreditacioni broj akreditovane laboratorije, naljepnice moraju da sadrže i identifikacionu oznaku mjerila koje je kalibrisano, datum kalibracije i poziv na broj uverenja o kalibraciji. Naljepnice sa istaknutim znakom akreditacije se mogu koristiti samo za označavanje opreme, koja je kalibrisana od strane akreditovane laboratorije za kalibraciju korišćenjem metode kalibracije iz njenog obima.

 AKREDITACIONO TIJELO Crne Gore	Akreditaciono tijelo Crne Gore	Oznaka/Datum PA.02-1 /18.12.2023.
	Pravila za korišćenje logotipa, znaka akreditacije i pozivanje na akreditaciju	Strana/Ukupano strana 8 11

4.2.3.3 Korišćenje znaka akreditacije od strane kontrolnih tijela

Akreditovano kontrolno tijelo mora koristiti znak akreditacije na Izvještaju o kontrolisanju/Serifikatu (potvrdi) o kontrolisanju onda kada izdaje rezultate kontrolisanja dobijene metodama iz dodijeljenog obima akreditacije.

Ukoliko kontrolno tijelo nije akreditovano za sva predmetna kontrolisanja, na Izvještaju o kontrolisanju/Serifikatu o kontrolisanju koji je pod znakom akreditacije moraju se jasno naznačiti rezultati kontrolisanja dobijeni metodama van dodijeljenog obima akreditacije.

Takođe, u slučaju kada kontrolno tijelo podugovori dio poslova iz dodijeljenog obima akreditacije sa nekim drugim kontrolnim tijelom ili laboratorijom, na Izvještaju o kontrolisanju/Serifikatu o kontrolisanju koji je pod znakom akreditacije moraju se jasno naznačiti rezultati kontrolisanja dobijeni od podugovarača.

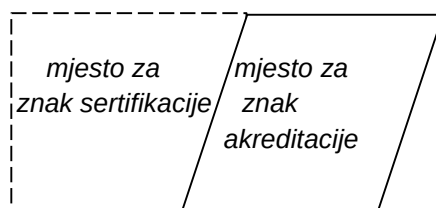
Kontrolno tijelo može na predmetu kontrolisanja staviti naljepnicu/markicu koja sadrži znak akreditacije ali samo za metode kontrolisanja iz obima akreditacije. Na naljepnici/markici se pored znaka akreditacije mora nalaziti i sledeće:

- naziv akreditovanog kontrolnog tijela i akreditacioni broj;
- oznaka predmeta kontrolisanja;
- datum kontrolisanja;
- poziv na broj izvještaja o kontrolisanju.

Naljepnica/markica kontrolnog tijela ne smije upućivati na to da je ATCG odobrilo ili izvršilo kontrolisanje. Kontrolno tijelo odgovara za pravilnu upotrebu naljepnica/markica.

4.2.3.4 Korišćenje znaka akreditacije od strane sertifikacionih tijela

Akreditovano sertifikaciono tijelo na serifikatu koji izdaje svojim klijentima, a koji se odnosi na područje sertifikacije pod dodijeljenim obimom akreditacije, uz znak sertifikacije mora koristiti znak akreditacije ATCG na način prikazana na slici 4.

Slika 4 – Izgled kombinovanog znaka sertifikacije i znaka akreditacije

Kombinovani znak sertifikacije i znak akreditacije se prikazuje u zaglavlju, na svim stranama sertifikata.

 AKREDITACIONO TIJELO Crne Gore	Akreditaciono tijelo Crne Gore	Oznaka/Datum PA.02-1 /18.12.2023.
	Pravila za korišćenje logotipa, znaka akreditacije i pozivanje na akreditaciju	Strana/Ukupano strana 9 11

Akreditovano sertifikaciono tijelo ne smije koristiti znak akreditacije na sertifikatima kada je predmet sertifikacije van dodijeljenog obima akreditacije.

Pravila korišćenja znaka sertifikacije i znaka akreditacije od strane sertifikovanih organizacija (klijenata) propisuje akreditovano sertifikaciono tijelo i ta pravila su predmet provjera od strane ATCG. Akreditovano sertifikaciono tijelo mora da osigura pravilnu upotrebu znaka akreditacije od strane svojih klijenata, putem donošenja pravila i/ili unošenja odredbi u ugovor ili sličan dokument, koji je obavezujući za sertifikaciono tijelo i nosioca prava korišćenja znaka sertifikacije tako da:

- klijent sertifikacionog tijela ne ističe znak akreditacije nezavisno od znaka sertifikacije,
- da se znak akreditacije ne koristi na način koji bi mogao da dovede u zabludu krajne korisnike, odnosno na osnovu koga bi se moglo protumačiti da je proizvod, proces i usluge ili sistem menadžmenta sertifikovan ili odobren od strane ATCG.

Akreditovano sertifikaciono tijelo za sertifikaciju sistema menadžmenta je u obavezi da osigura da organizacija kojoj je ono dodijelilo sertifikat ne ističe znak sertifikacije niti znak akreditacije na svom proizvodu, odnosno njegovom pakovanju i/ili ambalaži.

4.3 Tekstualno pozivanje na akreditaciju

Kao alternativu znaku akreditacije, akreditovano TOU ima mogućnost tekstualnog pozivanja na akreditaciju navođenjem teksta: “<Naziv pravnog entiteta i/ili organizacione jedinice koja je nosilac akreditacije > akreditovan od strane ATCG sa akreditacioni broj <akreditacioni broj>, prema standardu <referentna oznaka standarda>, za poslove <ispitivanja / etaloniranja / kontrolisanja / sertifikacije (proizvoda, procesa i usluga / sistema menadžmenta)>”.

Primjer za akreditovano sertifikaciono tijelo za sertifikaciju proizvoda bi bio: “CERT.doo, akreditovan od strane ATCG, sa akreditacionim brojem Sp 18.05, prema standardu MEST EN ISO/IEC 17065:2020, za poslove sertifikacije proizvoda”.

Pravila korišćenja tekstualnog pozivanja na status akreditacije su analogna pravilima korišćenja znaka akreditacije opisana u tački 4.2.3 ovih pravila.

4.4 Obaveze TOU u slučaju suspenzije ili ukidanja/povlačenja akreditacije

Akreditovano TOU kome je akreditacija suspendovana djelimično ili u cjelini, mora odmah da prestane sa izdavanjem isprava o usaglašenosti sa znakom akreditacije ili tekstualnim pozivanjem na akreditaciju (uključujući naljepnice onda kada ih izdaju laboratorije za etaloniranje ili kontrolna tijela) u dijelu obima akreditacije koji je pod suspenzijom. Takođe, TOU mora da prestane sa isticanjem znaka akreditacije i tekstualnim pozivanjem na akreditaciju na bilo kom dokumentu koji se odnosi na aktivnosti za koje je akreditacija suspendovana, na veb stranici, kao i drugim reklamnim i promotivnim materijalima.

 AKREDITACIONO TIJELO Crne Gore	Akreditaciono tijelo Crne Gore	Oznaka/Datum PA.02-1 /18.12.2023.
	Pravila za korišćenje logotipa, znaka akreditacije i pozivanje na akreditaciju	Strana/Ukupano strana 10 11

Nakon prestanka važenja akreditacije, istekom ili ukidanjem/povlačenjem akreditacije, TOU mora odmah da prestane sa iznošenjem bilo kakvih tvrdnji da je ono i dalje akreditovano ili da distribuira bilo kakav dokument ili materijal koji bi sadržao znak akreditacije ili tekstualno pozivanje na akreditaciju, što podrazumijeva i uklanjanje istih sa veb stranice.

U slučaju suspenzije (djelimično ili u cjelini) ili prestanka važenja akreditacije, sertifikaciono tijelo je dužno pisanim putem odmah o tome obavijesti svoje klijente zahtijevajući od njih da prestanu sa korišćenjem znaka akreditacije ili pozivanja na akreditaciju na dokumentima, materijalima, medijima za promociju (uključujući i veb stranicu), zatim proizvodima, njihovoj ambalaži, odnosno pakovanju (za klijente sertifikacionih tijela za proizvode, procese i usluge) u dijelu aktivnosti koje se odnose na akreditaciju koja je pod suspenzijom, koja je istekla ili povučena.

Nakon ukidanja/povlačenja akreditacije TOU mora odmah da ATCG vrati dodijeljeni Sertifikat o akreditaciji sa pripadajućim dodatkom i da se obaveže pisanom izjavom da neće koristiti znak akreditacije ili se tekstualno pozivati na akreditaciju.

4.5 Nepoštovanje pravila i zloupotrebe

U slučaju da akreditovano TOU koristi logotip ATCG, znak akreditacije i/ili poziva se na akreditaciju izdatu od strane ATCG na način koji je u suprotnosti sa ovim pravilima, ATCG će preduzeti odgovarajuće mjere ili pokrenuti postupak za zaštitu svojih prava u skladu sa Zakonom.

4.6 Referenciranje na status potpisnika EA MLA i upotreba kombinovanih znakova ILAC MRA i IAF MLA

U skladu sa politikom ATCG-a i dokumentom EA 3/01 M:2025, pozivanje na status potpisnika EA MLA, sporazuma, u ispravama o usaglašenosti se realizuje na jedan od sljedećih načina:

4 (izmjena od 09.06.2025.)

- Ukoliko TOU za identifikovanje statusa akreditovanog tijela koristi znak akreditacije, potrebno je navesti tekst „ATCG je potpisnik EA MLA sporazuma“ ispod ili pored znaka akreditacije, na izvještajima o ispitivanju/kontrolisanju ili sertifikatima o kontrolisanju, izdatim od strane akreditovanih laboratorija ili akreditovanih kontrolnih tijela odnosno na sertifikatima, izdatim od strane akreditovanih sertifikacionih tijela za sertifikaciju proizvoda;
- Ukoliko umjesto znaka akreditacije za identifikovanje statusa akreditovanog tijela TOU koristi tekstualno pozivanje na akreditaciju, onda na izvještajima o ispitivanju/kontrolisanju ili sertifikatima o kontrolisanju, izdatim od strane akreditovanih laboratorija ili akreditovanih kontrolnih tijela, ili sertifikatima izdatim od strane akreditovanih sertifikacionih tijela za sertifikaciju proizvoda treba navesti kombinovano tekstualno pozivanje na akreditaciju i status ATCG kao potpisnika sporazuma, kroz sljedeći tekst:
 „<ime TOU> je akreditovan od strane ATCG, <akreditacioni broj>, prema standardu <oznaka standarda> za poslove <ispitivanja/etaloniranja/kontrolisanja/sertifikacijeproizvoda>, za koje je ATCG potpisao EA MLAsporazum>“.

 AKREDITACIONO TIJELO Crne Gore	Akreditaciono tijelo Crne Gore	Oznaka/Datum PA.02-1 /18.12.2023.
	Pravila za korišćenje logotipa, znaka akreditacije i pozivanje na akreditaciju	Strana/Ukupano strana 11 1 1

ATCG nije potpisnik ILAC MRA ni IAF MLA Sporazuma, pa shodno tome trenutno nema pravo referenciranja na ovaj status upotrebom kombinovanih znakova ILAC MRA и IAF MLA. Nakon ostvarivanja statusa potpisnika ILAC MRA / IAF MLA Sporazuma, ATCG i akreditovana TOU stiču pravo na korišćenje kombinovanih znakova ILAC MRA и IAF MLA u skladu i na način propisan dokumentima *ILAC-R7:05/2015 - Rules for the Use of the ILAC MRA Mark* i *IAF ML 2:2023- General Principles on Use of the IAF MLA Mark*.

5. OBRASCI

Ovo pravilo nema pratećih obrazaca.